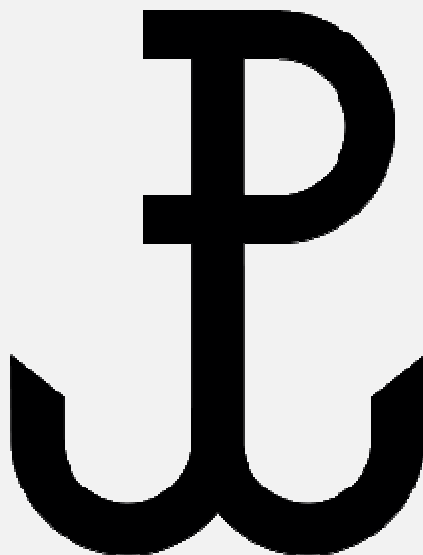

70 LAT TEMU W AUSCHWITZ ZGINĘŁA TWÓRCZYNI SYMBOLU

POLSKI WALCZĄCEJ

70 lat temu w niemieckim obozie Auschwitz w wieku 23 lat zginęła Anna Smoleńska, twórczyni "Kotwicy", symbolu Polski Walczącej. Po raz pierwszy "Kotwica" została umieszczona na murach 20 marca 1942 r.

Kotwica

Niemcy wystawili akt zgonu 30 marca 1943 roku. Jak datę śmierci podali w nim dzień 19 marca, a jako przyczynę wpisali "zapalenie opłucnej".

Projekt "Kotwicy" Anna Smoleńska stworzyła 71 lat temu. "W pierwszych miesiącach 1942 r. Biuro Informacji i Propagandy Komendy Głównej AK ogłosiło konkurs na znak dla tej organizacji. Spośród dwudziestu siedmiu projektów ostatecznie wybrano +Kotwicę+, którą uznano za najbardziej czytelny symbol Polski Walczącej. Znak łączył w sobie literę "P" jak Polska i "W" jak walka. Symbol był stosunkowo łatwy do narysowania lub namalowania" - powiedział historyk z Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau Adam Cyra. Członkowie konspiracyjnej organizacji małego sabotażu "Wawer" rozpoczęli natychmiast malowanie symbolu na ulicach okupowanej Warszawy. Po raz pierwszy "Kotwica" została umieszczona na murach 20 marca 1942 r.

O symbolu konspiracyjny "Biuletyn Informacyjny" AK z 16 kwietnia 1942 r. pisał: "Już od miesiąca na murach Warszawy rysowany jest znak kotwicy. Rysunek kotwicy jest robiony tak, że jego górna część tworzy literę +P+, zaś część dolna - literę +W+. Pewna ilość napisów objaśnia, że znak kotwicy jest znakiem Polski Walczącej. Zapoczątkowany być może przez jakiś zespół - znak ten stał się już własnością powszechną () Nie umiemy wytłumaczyć popularności tego znaku () Być może działa tu chęć pokazania wrogowi, że mimo wszystko -

nie złamał naszego ducha () Może na wyobraźnię +rysowników+ działa symbolika kotwicy - znaku nadziei".

Autorka znaku Polski Walczącej urodziła się w 1920 r. Studiowała historię sztuki na tajnym Uniwersytecie Warszawskim oraz była harcerką Szarych Szeregów. Uczestniczyła w akcji małego sabotażu "Wawer". Była także łączniczką sekretarza redakcji "Biuletynu Informacyjnego" Marii Straszewskiej.

"Po nieudanej próbie aresztowania redaktora naczelnego +Biuletynu Informacyjnego+ Aleksandra Kamińskiego i sekretarza redakcji Marii Straszewskiej, Gestapo 3 listopada 1942 r. aresztowało Annę Smoleńską wraz rodzicami, siostrą i bratem z żoną" - przypomniał Cyra. Ojciec Anny - profesor chemii na Politechnice Warszawskiej Kazimierz Smoleński - przez kilka miesięcy był więziony na Pawiaku. 13 maja 1943 roku został rozstrzelany przez Niemców w Lesie Kabackim. Miał 57 lat.

Brat - Stanisław Smoleński, był dziennikarzem. Z Pawiaka został 27 listopada 1942 r. przywieziony do KL Auschwitz. W obozie otrzymał numer 78074. W marcu 1943 r. Niemcy przenieśli go do obozu Gross-Rosen, a miesiąc później do Sachsenhausen. Po wojnie powrócił do stolicy, gdzie rozpoczął pracę w Polskim Radiu. Zmarł w Warszawie 24 stycznia 1986 r.

Tego samego dnia co Stanisław, do Auschwitz z Pawiaka zostały przewiezione 53 kobiety, wśród których była jego żona Danuta (numer obozowy 26012), matka Eugenia (26010) oraz siostry: Anna (26008) i Janina (26009). "Większość przywiezionych wówczas warszawianek należała do organizacji +Wawer+. Zatrzymano je 3 listopada 1942 r. w różnych lokalach kontaktowych na terenie Warszawy" - powiedział Cyra.

Matka Anny, żona profesora Kazimierza Smoleńskiego - Eugenia, inżynier chemik, zginęła w Auschwitz 8 marca 1943 r. Żona brata Anny - Danuta, która była prawnikiem, zginęła w obozie 13 stycznia 1943 r. Siostra twórczyni "Kotwicy" - Janina, doktor chemii i biologii, zginęła w Auschwitz 12 marca 1943 r.

"W mieszkaniu profesora Kazimierza Smoleńskiego zatrzymano także przebywającą wówczas w nim Krystynę Rejs (nr 26007), która pobyt w niemieckich obozach przeżyła" - dodał Adam Cyra.

Niemcy założyli obóz Auschwitz w 1940 roku, aby więzić w nim Polaków. Auschwitz II-Birkenau powstał dwa lata później. Stał się miejscem zagłady Żydów. W kompleksie obozowym funkcjonowała także sieć podobozów. W Auschwitz Niemcy zgładzili co najmniej 1,1 mln osób, głównie Żydów, a także Polaków, Romów, jeńców sowieckich i osób innej narodowości. W Auschwitz Niemcy uwięzili 140-150 tys. Polaków, z tego 70-75 tys. zginęło.

